

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

باب حادی عشر

عدالت خداوند

جلسه ۴۹

استاد علی احمدی

محال بودن قبیح بر خداوند متعال

دلایل محال بودن قبیح بر خداوند متعال:

- ۱- عدم وجود داعی و وجود مانع برای انجام قبیح.
- ۲- اگر قبیح بر خدا جایز باشد، نبوت انبیاء قابل اثبات نخواهد بود.
- ۳- دلایل نقلی، شامل آیات و روایات، مثل: «وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ».
- ۴- اگر قبیح بر خدا جایز باشد، هیچ اعتمادی بر وعد و وعیدهای خداوند متعال نیست.
- ۵- ضرورت مذهب امامیه.

محال بودن اراده قبیح توسط خداوند متعال:

با اثبات این مطلب، که انجام فعل قبیح بر خداوند متعال محال است، اراده قبیح نیز بر او محال خواهد بود، زیرا اراده قبیح نیز قبیح است و از طرفی اراده خداوند مساوی است با ایجاد؛ پس اراده فعل قبیح توسط خدا همان انجام فعل قبیح است؛ بنابراین هم انجام فعل قبیح و هم اراده قبیح بر خداوند محال است.

افعال خداوند متعال دارای هدف و غرض است

نظر فرقه‌های مختلف در این مورد:

۱- اشاعره: معتقدند افعال خداوند هدف و غرض ندارد.

دلیل: زیرا اگر غرض داشته باشد، لازمه‌اش ناقص بودن خداوند است که می‌خواهد با این هدف و غرض، خود را کامل کند.

مرکز مجاز امام صادق (ع)

۲- معتزله و امامیه: معتقدند افعال خداوند هدف و غرض دارد (نظر صحیح).

دلیل: زیرا اگر افعال خدا خالی از غرض و هدف باشد، عبث خواهد بود و انجام عبث قبیح است.

دلایل هدفمند بودن افعال خداوند متعال:

ImamSadiq.tv - دلایل نقلی، مثل آیه: «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» و «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ

وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُون» و... .

۲- دلیل عقلی: اگر افعال خدا هدفمند نباشد، لازمه‌اش این است که عبث باشد؛ درحالی که عبث

قبیح است و صدور قبیح از خداوند محال است؛ پس افعال خداوند متعال دارای هدف و

غرض است.

ردّ نظر اشاعره (اگر افعال خدا هدف داشته باشد، لازمه‌اش ناقص بودن خداوند است):

نظر اشاعره در صورتی درست است که غرض و هدف به خود خدا برگردد و خدا از این هدف و غرض

ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv

اراده استکمال خود را داشته باشد، اما حقیقت این است که غرض و هدف بخاطر منفعت بندگان یا نظام

عالم هستی است؛ یعنی در واقع این غرض و هدف به مخلوقات برمی‌گردد نه به خداوند متعال؛ پس

استکمال در مورد ذات خداوند متعال پیش نمی‌آید.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv